

Ispovijest poznatog Hrvata: Bio sam doslovno mrtav 27 minuta, srce mi nije kucalo!

Tomislav Dasović

Ovo je ispovijest Osječanina **Tomislava Markovića**, nekada sjajnog gimnastičara, prvi put rođenog 31. siječnja 1986., a drugi put 29. ožujka 2017. godine. Tada je nekim čudom ostao živ nakon srčane aritmije koja ga je zatekla na treningu. U kontekstu nikad dovoljno naglašene teme – bolesti srca vrhunskih sportaša – ova priča može biti i poučna.

– Gimnastikom sam se počeo baviti s četiri, pet godina, prvo rekreativno, a kasnije sam krenuo u profesionalne vode: moj klub tada se zvao Gimnastičko društvo Osijek, sada se zove Gimnastički klub Osijek – počeo je svoju priču Marković.

Jeste li prije događaja koji vam je promijenio život radili kakve pretrage srca?

– Obavljao sam samo sistematske preglede, na kojima se radio samo EKG, nikada ultrazvuk srca. A da se radio ultrazvuk srca, vidjela bi se ta srčana anomalija, jer tim pregledom vidljiva je svaka promjena na srcu. Tko je za to kriv? Ne krivim pojedinačno nikoga, nego cijeli sustav. Naime, vrhunski sportaši koji su izloženi tolikim naporima nemaju **adekvatnu medicinsku skrb**, osim što se odrađuju preventivni pregledi – gdje te stave na EKG, napraviš spirometriju, i to je to, samo da te se što prije riješe. Ti po zakonu moraš imati liječnički pregled, ti si ga napravio i – tko kaže da nisi zdrav. Nakon toga što se meni dogodilo, apelirao sam da se uvedu temeljitiji pregledi srca za vrhunske sportaše, pa su se onda stvari i pokrenule. Nažalost, bilo je slučajeva da su neki nogometaši prerano zauvijek otišli zbog svojih srčanih anomalija, za koje nisu ni znali da ih imaju.

Vi ste doživjeli srčani udar na treningu?

– To nije bio srčani udar, radilo se o aritmiji srca, to me „poklopilo”. Pretpostavljam da većinu ljudi ni ne ubije srčani udar, nego baš srčana aritmija. I da sam prethodno bio napravio ultrazvuk srca, ta aritmija bila bi vidljiva, to su mi liječnici rekli odmah kada sam bio zaprimljen u bolnicu. **Promjena na srcu** vidljiva je godinu dana prije bilo čega, a u godinu dana ti moraš obaviti dva liječnička pregleda. Ja sam ih bio obavio oba, i prošao ih bez problema, rekli su mi da sam zdrav.

Imali ste veliku sreću?

– Ništa drugo nego sreću. Uz mene su na tom treningu bila dvojica trenera, **Vladimir Mađarević i Boris Čulin** (na fotografiji s Markovićem, nap. a.), obojica su mi odmah priskočila u pomoć, i odmah su počeli s reanimacijom budući da su uočili da ne dišem, da sam promijenio boju. Meni je prije toga došla slabost, zacrnilo mi se pred očima, te sam, dok sam još bio pri svijesti, pokušao podignuti noge na povišenje, no tada mi se „film” potpuno izgubio i idućih ne znam koliko sati – ništa. U tri popodne ostao sam bez svijesti, a probudio sam se negdje oko pola devet-devet u bolnici, na odjelu intenzivne njege. Prema liječničkoj dokumentaciji, 27 minuta bio sam mrtav. Ne klinički mrtav, nego – mrtav! Srce mi nije kucalo. I da nije bilo te dvojice trenera, koji su mi masirali srce i upuhivali mi zrak, danas ne bi bilo ni mene. Tako je taj dan moj drugi rođendan, tako ga i slavim. Nova prilika mi se otvorila. Stvarno sam sretan što su ti ljudi bili uz mene i spasili me. Oni su i dandanas uz mene, radim s njima svakodnevno, nadređeni su mi u klubu.

Je li vaša srčana anomalija naslijeđena, je li u pitanju genetika?

– Na kraju smo ustanovili da je to u pitanju. **Moja majka** preminula je 2020. godine sa šezdeset godina, tek je bila otišla u mirovinu. Sve kao – živa, zdrava, a onda otišla spavati i više se nije probudila. Par mjeseci nakon toga odlučio sam napraviti test na sebi i na svojoj djeci, pa smo rezultate slali u Finsku, gdje je utvrđeno da mlađa kći i ja imamo taj gen – koji se može aktivirati, a i ne mora. Tako se nas dvoje svakih šest mjeseci moramo kontrolirati.

Bili ste izvrstan, uspješan gimnastičar?

– Prije negoli mi se „to” bilo dogodilo, ja zaista ne znam koliko bih još trajao kao profesionalni gimnastičar – imao sam 31 godinu, a to u gimnastici nije malo. Možda bih bio aktivan još godinu-dvije. Ali, da sam zdravstveno bio ok, na nekim svjetskim kupovima, europskim prvenstvima – mislim da bih mogao do finala. Naime, u svojoj kolekciji imam 180 medalja; što od kupova Hrvatske, preko prvenstava Hrvatske do europskih kupova, svjetskih kupova, međunarodnih turnira...

Jeste li sanjali o nastupu na **Olimpijskim igrama**?

– U ono vrijeme kada sam se aktivno bavio gimnastikom, odlazak na Olimpijske igre bio je – nemoguć. Zato što su bila takva pravila da na Olimpijske igre mogu samo višebojci te pojedini prvaci svijeta. A postati prvak svijeta u gimnastici – to je nešto nemoguće. Ne znam s čim bih to uopće usporedio. Sada su pravila drukčija; sada se preko Svjetskog kupa, na kojemu sam nekada bio najbolji, možete kvalificirati na Olimpijske igre. Kao što je to uspjelo našem Aurelu Benoviću. Koji je bio peti u finalu. Moja disciplina bila je samo parter.

Što trenutačno radite?

– Trenutačno sam tajnik u Gimnastičkom klubu Osijek. Prije sam bio trener rekreacije, pa sam dvije godine radio s jednom selekcijom dječaka, pa je onda kod nas došao trenirati sjajni, 22-godišnji **Ukrajinac Ilja Kovtun**, jedan od najboljih gimnastičara svijeta. Tada je njegova trenerica pokrenula još veću, još širu selekciju. Tako je ona preuzela i moje dečke, a ja zbog svojih fizičkih limita ne mogu baš najbolje podnositi fizičke napore. A trener gimnastike je – rob. Onaj koji „tegli” djecu, a meni to moje zdravlje jednostavno ne dopušta.

Kakav je život sa srčanom aritmijom?

– Imam ugrađen kardiodefibrilator. On mi resinkronizira rad srca; kada dođe do aritmije, on pokušava bezbolno uspostaviti normalan **srčani ritam**. A ako dođe baš do velike aritmije, onda ispaljuje šok, otprilike 30-40 džula, koji dosta boli. Ja imam sreću da padam u nesvijest prije nego što me „udari”; da to je kao sreća – smije se Tomislav i dodaje:

– Ali, da, opasno je. Primjerice kada vozim auto, tada me strah da me ne uhvati. No, ja to osjetim, osjetim ubrzani rad srca, pa bih na vrijeme zaustavio vozilo i čekao da prođe. Ta mi se aritmija dogodila dva ili tri puta. Kako to izgleda? **Padnem u nesvijest**, srušim se i „nadođem” za 10-15 sekundi. Nezgodno, ali već sam se naviknuo živjeti s tim. Otkad mi je 2022. godine bio ugrađen moderniji uređaj, CRT, još nisam imao ovakve situacije. Zapravo, imao sam samo jednu malu aritmiju, koja je došla na nekih 200 otkucaja, ali se bila smirila sama od sebe. Uređaj se čak nije morao ni aktivirati – zaključio je Tomislav Marković.

Nećete vjerovati kakav skupocjeni poklon je Modrić kupio suigračima jer je odbio tradiciju Milana!

*** Članak uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.**